

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 14 Mart 2024
Sayı : 433

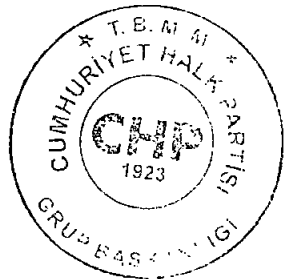
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

492 sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 06.03.2024

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 14-3-2024	Esas No: 2/2079

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
14 Mart 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
14 Mart 2024
No: 1397572

GENEL GEREKÇE

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunun “Şikayet ve şartlar” başlıklı 16. maddesi: “Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir.” şeklinde düzenlenmiştir.

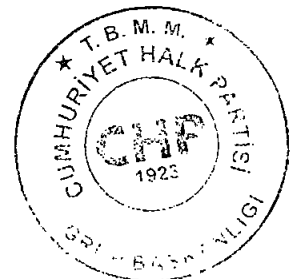
İcra ve iflas daireleri, 2004 sayılı Kanunu uygulamakla görevli olmalıdır. İcra memur işlemini şikayet, icra ve iflas dairelerinin yapmış olduğu işlemleri kapsamaktadır. Memur işlemini şikâyet yoluna başvuru hakkı icra takibinin taraflarına ve ayrıca hukuki yararı bulunan diğer kişilere tanınmaktadır. Söz konusu şikayet yolu ile Kanuna ya da yapılan işleme uygun olmayan işlemlerin iptali, düzeltilmesi, yapılmayan ya da yapılmakta geciken işlemlerin yapılması talep edilebilir. Memur muamelesini şikayet, bir dava ya da kanun yolu değildir.

Her ne kadar memur muamelesini şikayet yolu bir dava olmayıp kendine özgü bir yol olsa da söz konusu şikayet işlemine başvuru halinde ilgili kişiden yargılama giderlerine ilişkin başvuru harcı alınmaktadır. Ancak bu durum hukuka ve hakkaniyete aykırıdır.

Anayasamızın 36. maddesinde hak arama hürriyeti düzenlenmiştir. Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. Yine Anayasamızın 141. maddesine göre davalar en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Ancak vatandaşlarımız özellikle son zamanlarda yargılama giderlerinin artması nedeniyle sırf ekonomik sebeplerden dolayı yargıya başvuramaz hale gelmiştir.

Yine daha önce de belirtildiği üzere memur muamelesini şikayet yolunda, icra ve iflas müdürlüklerinde çalışan kamu görevlilerinin yapmış olduğu bir işlem ya da yapmadığı veya yapmayı geciktirdiği işlemler şikayet edilmektedir. Kamu görevlilerinin görevlerini gereği gibi yerine getirmemeleri ya da eksik yerine getirmelerinin sonucu şikayet yoluna gidilmesi halinde vatandaşlarımızdan harç alınması vatandaşlarımıza yüklenen bir külfet anlamına gelmektedir. Bu durum ise adalete erişim hakkı, hak arama hürriyeti ve yargılamanın en az giderle sonuçlandırılması gerektiğine ilişkin usul ekonomisine aykırılık teşkil etmektedir.

İşbu kanun teklifi ile de görevini yaparken kanunu yanlış uygulayan, kanunun tanıdığı takdir yetkisini somut duruma uygun kullanmayan ve bir hakkı yerine getirmeyen veya hakkın yerine getirilmesini nedensiz şekilde sürüncemede bırakan kamu görevlilerinin işlemlerine ilişkin şikayet yoluna gidilmesi halinde başvuran kişilerin harçlardan müstesna tutularak vatandaşlarımızın adalete erişim hakkı, hak arama hürriyetinin ihlal edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

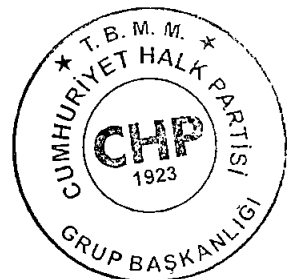

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile kanunu yanlış uygulayan, kanunun tanıdığı takdir yetkisini somut duruma uygun kullanmayan ve bir hakkı yerine getirmeyen veya hakkın yerine getirilmesini nedensiz şekilde sürüncemede bırakan kamu görevlilerinin işlemlerine ilişkin şikâyet yoluna gidilmesi halinde başvuran kişilerin harçlardan müstesna tutularak vatandaşlarımızın adalete erişim hakkı, hak arama hürriyetinin ihlal edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

492 SAYILI HARÇLAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun Kanununa bağlı (1) sayılı Tarifenin "Yargı Harçları" başlıklı bölümünün I-Başvurma harcı" başlıklı fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sulh mahkemelerinde, memur muamelesini şikayet yolu müstesna tutulmak üzere icra tetkik mercilerinde”

MADDE 2 – Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.